

ความคิดเห็นของอาจารย์พยาบาล
เกี่ยวกับ การประเมินการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษาพยาบาล

นางสาวรวีวรรณ ไชยสัจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-562-150-1

OPINIONS OF NURSE INSTRUCTORS CONCERNING
THE FACULTY PERFORMANCE EVALUATION IN SCHOOLS OF NURSING

MISS RAWEEWAN CHAIYASUJ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Nursing Education
Graduate School
Chulalengkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความคิดเห็นของอาจารย์พยาบาล เกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติ
งาน ในสถานศึกษาพยาบาล

โดย   นางสาวรวีวรรณ ไชยสัจ

ภาควิชา   พยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิมฐ์ บุณนาค)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพรัตน์ ฉลาพิบูลย์)

 ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

 ..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณา ปุณไชยศิริ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความคิดเห็นของอาจารย์พยาบาลเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงาน
งาน ในสถานศึกษาพยาบาล

ชื่อนิสิต   นางสาวรวีวรรณ ไชยสัจ

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์

ภาควิชา   พยาบาลศึกษา

ปีการศึกษา   2525

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสถานภาพ และความคิดเห็นของอาจารย์พยาบาลเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษาพยาบาล และเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์พยาบาลเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงาน ตามลักษณะตัวแปร คือ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นอาจารย์พยาบาล ในสถานศึกษาพยาบาลทุกสังกัด โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท ได้กลุ่มตัวอย่างประชากร 330 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง นำไปหาความตรงตามเนื้อหา และมีค่าความเที่ยง 0.89 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ค่าที (t-Test) สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. สถานภาพปัจจุบันเกี่ยวกับประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์ ในสถานศึกษาพยาบาล พบว่ามีการประเมินอย่างเป็นระบบร้อยละ 46.7 และไม่มี การประเมินอย่างเป็นระบบร้อยละ 53.3 ทั้งนี้ มีผู้บริหารระดับต้นและคณะกรรมการ เป็น ผู้รับผิดชอบในการประเมิน ซึ่งกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง การเรียนการสอนและการพัฒนาคณาจารย์ มากกว่าเพื่อการตัดสินพิจารณาความดีความชอบ กำหนดเวลาในการประเมินประมาณปีละครั้ง โดยใช้เกณฑ์หรือลักษณะงานด้านการสอน

และการนิเทศในคลินิก การสอนในภาคทฤษฎีการปฏิบัติการพยาบาล ส่วนการร่วมในกิจกรรมของสถาบันและการวิจัยใช้ เป็นเกณฑ์ในการประเมินค่อนข้างน้อย ส่วนมากใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจดบันทึกเหตุการณ์หรือปริมาณงาน และการสังเกต

2. ความคิดเห็นของอาจารย์พยาบาลเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงานพบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นเป็นไปในเชิงเห็นด้วยเกือบทุกข้อรายการ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์พยาบาลระหว่างกลุ่มตัวแปรดังต่อไปนี้ พบว่า

2.1 อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารและอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยอาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารมีความคิดเห็นในด้านหลักการและนโยบายในการประเมิน ($P < .001$) ด้านวิธีการประเมิน ($P < .01$) ในระดับที่มากกว่า ส่วนอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนเห็นด้วยมากกว่าในด้านประโยชน์ และการนำผลการประเมินไปใช้ ($P < .05$) ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

2.2 อาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5 ปีหรือต่ำกว่า และมากกว่า 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งโดยส่วนรวม ($P < .01$) และในด้านหลักการและนโยบายในการประเมิน ($P < .001$) ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ($P < .01$) และด้านวิธีการประเมิน ($P < .05$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัย โดยอาจารย์ที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปีขึ้นไปแสดงความเห็นด้วยมากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5 ปีหรือต่ำกว่า

2.3 อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเฉพาะด้านเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์ ($P < .01$) โดยที่อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีแสดงความเห็นด้วยมากกว่า ส่วนในด้านอื่น ๆ ไม่พบที่มีความคิดเห็นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

Thesis Title Opinions of Nurse Instructors Concerning the
Faculty Performance Evaluation in Schools of
Nursing

Name Miss Raweevan Chaiyasuj

Thesis Advisor Assistant Professor Jintana Yunibhand, Ph.D.

Department Nursing Education

Academic Year 1982

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the present status and the nurse instructors' opinions concerning the faculty performance evaluation and to compare those opinions of nurse instructors who held different positions, experiences and educational degrees. The research sampling consisted of 330 nurse instructors selected from the schools of nursing by stratified random sampling. The questionnaire developed by the researcher had been tested for content validity. Its reliability was 0.89. Arithmetic means, standard deviation and t-Test were statistic prodedures used in analyzing data. The research results were that:

1. The present status of faculty performance evaluation was that 46.7 percent of all schools of nursing selected for this study employed systematic faculty performance evaluation and 53.3 percent of them did not. The immediate administrators and the faculty evaluation committee played the importance role in the

evaluation. The purposes of the faculty evaluation indicated by top administrators were for the improvement of instruction, for faculty development and for faculty promotion, consequently. In evaluating faculty performance, these schools would do it once a year, and using the classroom teaching, and clinical supervision as the major criteria, whereas using the participation in institutional activities and research as the minor criteria. When considering the methods of collecting data regarding faculty performance, the data were gathered from the record of recording the incidence and workload and by observation.

2. The finding regarding the instructors' opinions concerning the faculty evaluation was that the total score of the said opinions was in the agree level. Three hypotheses were tested. The results were the followings.

2.1 There was no statistically significant difference between the arithmetic means of the opinions of the nurse instructors who held administrative positions and those who held teaching positions. However when considering each pair, the means of faculty evaluation of the prior groups were statistically higher ($p < .001$ and $P < .01$, consequently) than the means of the latter one. On the other hand, the means of such opinions regarding the usefulness of the evaluative results of the latter group was statistically higher ($P < .05$) than that of the another group.

2.2 There was a statistically significant difference at the .01 level between the means of the opinions of the instructors who had 1-5 year and 5+ year experience. In addition, the comparison between the means of the opinions, regarding the

principles and policies, the instruments and the methods of faculty evaluation, of these two groups indicated the means of the latter group were statistically higher ($P < .001$, $P < .05$ and $P < .05$, consequently) than the means of the another group.

2.3 There was no statistically significant difference between the means of the opinions of the instructors who held a bachelor degree and those who held a master degree or higher. Nevertheless, the mean of the opinions regarding the method of faculty evaluation of the instructors in the latter group was statistically higher ($P < .01$) than the mean of the prior group.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ทราจแก้ไข ขอบกพรองต่าง ๆ และให้กำลังใจมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณ ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณา ปุณณโชติ ที่กรุณาให้คำแนะนำทางสถิติและ อาจารย์ ดร.มิลินทร สำเภาเงิน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 11 ท่าน ดังรายนามที่ระบุไว้ในภาคผนวก ซึ่งกรุณาตรวจแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยและอาจารย์พยาบาลทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

อนึ่งขอขอบคุณ คุณประศาสตร์ เน่ากัณฑ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และให้กำลังใจมาโดยตลอด ความสำเร็จในการศึกษาและวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศบูชาคุณ คุณพ่อ-คุณแม่ ด้วยความเคารพยิ่งที่ได้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ผู้วิจัยไม่ว่าจะเป็นกำลังใจ กำลังทรัพย์และสติปัญญา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร

รวีวรรณ ไชยสัจ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฉ
รายการ ตารางประกอบ.....	ง
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาในการวิจัย.....	8
จุดมุ่งหมายในการวิจัย.....	9
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	12
2 วรรณคดีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	
ความหมายของการประเมินการปฏิบัติงาน.....	13
กระบวนการประเมินการปฏิบัติงาน.....	14
วัตถุประสงค์ของการประเมินการปฏิบัติงาน.....	15
การประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา.....	17
การประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์ในสถาบันการศึกษาพยาบาล	21
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงาน.....	22
วิธีการประเมินการปฏิบัติงาน.....	23
ประโยชน์ของการประเมินการปฏิบัติงาน.....	1
ปัญหาในการประเมินการปฏิบัติงาน.....	22

บทที่

3	วิธีการดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล.....	33
	ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	33
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	39
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ.....	76
	บรรณานุกรม	93
	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	102
	ภาคผนวก ข. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	119
	ประวัติผู้เขียน.....	120

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงรายชื่อสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประชากร.....	35
2	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร ในสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ได้ รับเลือกมาทั้ง 15 แห่ง	36
3	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง แยกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ ระดับ การศึกษา และการใ้รับการอบรมด้านการประเมินการปฏิบัติงานของ อาจารย์	45
4	สถานภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์ ใน สถาบันการศึกษาพยาบาล 15 แห่ง.....	47
5	แสดงจำนวนสถาบันที่มีการแจ้งให้อาจารย์ผู้ถูกประเมินทราบก่อนและ หลังการประเมิน และการรวมอภิปรายถึงผลการประเมิน.....	49
6	แสดงจำนวนสถาบันที่มีแบบฟอร์มในการประเมิน และการกำหนดเวลา ในการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์.....	50
7	ลักษณะงานที่ใช้เป็นเกณฑ์ ในการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์..	51
8	การใช้แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการประเมินการ ปฏิบัติงานของอาจารย์.....	52
9	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์ด้านหลักการ และนโยบายในการประเมินการปฏิบัติงาน.....	54
10	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์ ด้านเครื่องมือ ที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงาน.....	57
11	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์ด้านวิธีการ ประเมินการปฏิบัติงาน.....	59
12	ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานที่ควรใช้การประเมินการปฏิบัติงานของ อาจารย์.....	61

ตารางที่ 1

13	ความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์.....	62
14	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์ในค่าน ประโยชน์และการนำผลการประเมินไปใช้.....	64
15	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์ด้าน ปัญญาและความต้องการเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงาน.....	66
16	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ระหว่างอาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารและอาจารย์ที่หน้าที่ สอน ทั้งรายค่านและโดยส่วนรวม.....	68
17	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ 5 ปี หรือต่ำกว่าและ มากกว่า 5 ปี ทั้งรายค่านและโดยส่วนรวม.....	70
18	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงาน ของอาจารย์ ระหว่างอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่า ปริญญาตรี ทั้งรายค่านและโดยส่วนรวม.....	72